

NOTISER OM NY LITTERATUR:MARITIM KONTAKT 7

Tätt i hälarerna på Maritim Kontakt 6 och tryckt 1984 (detta är skrivet 22/1) kommer ett nytt nummer. Innehållet är blandat och mest lagt på modernare förhållanden än vad marinarkeologer pysslar med. Vi noterar dock intressanta artiklar om handelsflotta, rederier och sjöfartskapital. Som avslutning kommer även en marinarkeologisk uppfordran av Birger Thomsen: De mörderne tider -og vor kulturarv på havbunden.

Maritim Kontakt 7 kostar 80 dkr och kan, liksom tidigare nummer beställas från Maritim Kontakt, Hellerupvej 51 E st th, DK-2900 Hellerup. Inbetalningen sker lämpligen på postgiro 5 70 98 81 -M K c/o Anders Monrad Møller, Grønnemose Allé 18, DK 2400 København NV.

ANNUAL REPORT från The Maritime Museum of Finland 1982-83

är som vanligt en smakfull artikelsamling, nu blott med tre bidrag; om båt-samlingen vid Sjöhistoriska museet i Helsingfors, av Henry Forssell, den första varvsindustrin i Österbotten av Pekka Toivanen (Mommornas skeppsvarv se Medd 3/82 s 23) och försvarsanläggningar under vattnet vid Helsingfors av Harry Alopæus (se Medd nr 2/83 s 18ff). Som bekant är dessa tre författare Medds lokalredaktörer i Finland.

Nils Friberg: Stockholm i bottniska farvatten. Stockholms bottniska handelsfält under senmedeltiden och Gustav Vasa. En historisk-geografisk studie. I samarbete med Inga Friberg. Stockholmsmonografier utg av Stockholms kommun nr 53. Liber 1983. 500 sid.

Detta pionjärverk, i sin basutformning klart redan på 1930-talet, har först nu publicerats. Det är en oerhört väsentlig studie med instruktivt kartmaterial och fylliga noter. Inte minst för norrlänningar intresserade av sjöfart och handel kring denna tid måste denna bok vara en självklarhet. Lika viktig bör den vara för den finländska sidan, som klart framstår som den mest aktiva, speciellt Österbotten, där en stor föregångare, Ingemar Caloni-us, publicerade en torso av ett större verk kring bakgrunden till städerna Vasa, Gamla Karleby, Jakobstad och Nykarleby uppkomst. Det blev emellertid aldrig färdigt. Desto större värde i ett verk som detta som behandlar det bottniska området som en helhet, låt vara med Stockholm som minsta gemensamma nämnare. Säkert fanns det flera, men p g a bottniska handels-tvånget var Stockholm hela tiden slutpunkten, utom för dem som smugglade. Och dem följer man svårligen i några källor. De viktigaste undantagen från Stockholmstrafiken är sjöfarten på Reval/Tallinn och förstås på Åbo, som ju faktiskt är en äldre knutpunkt än Stockholm.

Medd hoppas komma tillbaka till ämnet, men vill redan nu varmt rekommendera denna utsökt dokumenterade studie.

OTTAR OG WULFSTAN- to rejsebeskrivelser fra vikingetiden. Vikingskibshallen i Roskilde 1983. 74 s inb.

För många, som studerar vikingatid och tidig medeltid i Europa, har det varit ganska irriterande att originaltexten till Alfred den stores berömda intervjuer med Ottar från Nordnorge och östersjöresenären (ursprung obekant) Wulfstan bara funnits tillgänglig i Sweets utgåva från 1883. Här får man inte bara det utan även instruktiva texter kring skepp, segelleder och handel samt även lite språkligt material av Niels Lund, Ole Crumlin Pedersen, Peter Sawyer och Christine E Fell. (Boken är förvarnad i Medd nr 4/83 s 15).